

OPETUSHALLITUS
UTBILDNINGSTYRELSEN

Aktuellt inom revideringen av examensgrunder

5.5.2022

Ingeborg Rask och Helena Öhman

Svenskspråkig yrkesutbildning vid Utbildningsstyrelsen

- Enhet för svenskspråkig verksamhet med egen direktör
- Två tjänster för utveckling av svenskspråkig yrkesutbildning
- Examensgrunder, statsunderstöd, föreskrifter, anvisningar, webbplats och information

Examensgrunder under revidering

- För tillfället mest betoning på grunderna för yrkesinriktade grundexamina som revideras under åren 2020–2025
- Grunderna för yrkes- och specialyrkesexamina uppdateras endast vid behov, t.ex. om centrala författningar inom branschen ändras.
- Hux-utbildningen inleds 1.8.2022.
- [Examensgrunder under revidering](#)

Enhetliga bedömningskriterier för de gemensamma examensdelarna och de gemensamma valbara yrkesinriktade examensdelarna från 1.8.2022

- Från och med 1.8.2022 övergår man i alla grunder för yrkesinriktade grundexamina till att använda de reviderade gemensamma examensdelarna och de för alla grundexamina gemensamma valbara yrkesinriktade examensdelarna.
- I de gemensamma examensdelarna införs enhetliga bedömningskriterier. I samband med revideringen av kriterierna blev det också nödvändigt att precisera målen för kunnandet i de gemensamma examensdelarna.
- De för alla grundexamina gemensamma valbara yrkesinriktade examensdelarna (förberedelse för arbetsplatshandledaruppgifter, arbete som kräver spetskompetens, planering av företagsverksamhet samt arbeta i ett företag) införs de enhetliga bedömningskriterierna för de yrkesinriktade examensdelarna. I samband med revideringen av kriterierna blev det också nödvändigt att precisera kraven på yrkesskicklighet i examensdelarna.
- Det kommer också till två helt nya valbara yrkesinriktade examensdelar som är gemensamma för alla grundexamina. De är verksamhet med ansvar för klimatet och att fungera i en internationell arbetsmiljö.

Revidering av de yrkesinriktade examensdelarna i grundexamina

I en del grunder för grundexamina har även **de yrkesinriktade examensdelarna** reviderats.

Träder i kraft 1.8.2022

- Grundexamen inom fordonsbranschen (tid. grundexamen inom bilbranschen)
- Grundexamen i logistik
- Grundexamen inom lantmäteri-branschen
- Grundexamen inom lantbruksbranschen
- Grundexamen inom rengörings- och fastighetsbranschen
- Grundexamen inom träindustrin
- Grundexamen inom säkerhetsbranschen
- Grundexamen i instrumentvård

Grunder för yrkesinriktade grundexamina som revideras år 2023

Träder i kraft 1.1.2023

- Grundexamen inom laboratoriebranschen

Träder i kraft 1.8.2023

- Grundexamen inom mediebranschen och visuell framställning
- Grundexamen inom konstindustrin
- Grundexamen inom textil- och modebranschen

Grunder för yrkesinriktade grundexamina som revideras år 2024

Träder i kraft 1.1.2024

- Grundexamen i fiskeri
- Grundexamen inom skogsbranschen

Träder i kraft 1.8.2024

- Grundexamen i tandteknik
- Grundexamen i pedagogisk verksamhet och handledning
- Grundexamen i maskin- och produktionsteknik
- Grundexamen i affärsverksamhet
- Grundexamen inom läkemedelsbranschen
- Grundexamen inom turismbranschen
- Grundexamen i sjöfart
- Grundexamen inom ytbehandlingsbranschen
- Grundexamen inom processindustrin
- Grundexamen inom restaurang- och cateringbranschen
- Grundexamen inom social- och hälsovårdsbranschen
- Grundexamen i teknisk planering

Grunder för yrkesinriktade grundexamina som revideras år 2025

Träder i kraft 1.8.2025

- Grundexamen inom hår- och skönhetsbranschen
- Grundexamen i idrott

Revideringen av bedömningskriterierna utgör en del av ett långsiktigt utvecklingsarbete

De nya bedömningskriterierna ändrar inte på grundprinciperna för bedömningen

L 531/2017,
53 §

- Genom bedömning av kunnande
  - ger man information om det kunnande som den studerande har
  - säkerställer man att målen för kunnandet nås och
  - utvecklar förutsättningar för självvärdering.
- Bedömningen ska omfatta alla mål för kunnandet som ingår i examensgrunderna.
- Bedömarna bedömer den studerandes kunnande på ett mångsidigt sätt genom att jämföra det med det kunnande som är fastställt i examensgrunderna och tillämpar i fortsättningen bedömningskriterierna på ett ändamålsenligt sätt.
- Bedömarna beslutar utgående från sin bedömning vitsorden för examensdelarna.
- Examensdelarna och delområdena inom de gemensamma examensdelarna bedöms med vitsordsskalan 1–5. De gemensamma examensdelarna bedöms med vitsordsskalan godkänd/underkänd.

De nya bedömningskriterierna ändrar inte på kraven på bedömarna eller erkännandet av kunnande

L 531/2017,
54 §, 47 §

- Bedömarna av den studerandes kunnande ska ha yrkesskicklighet och kunnande inom den examensdel eller det delområde av en gemensam examensdel som ska bedömas.
- Bedömaren ska vara insatt i bedömning av kunnande och examensgrunderna.
- Bedömaren får inte vara jävig att bedöma.
- Bedömningen av yrkesinriktade examensdelar utförs av två bedömare som utbildningsanordnaren utser. Den ena bedömaren ska vara lärare eller av särskilda skäl någon annan företrädare för utbildningsanordnaren, och den andra ska företräda arbetslivet. Av särskilda skäl kan bedömningen utföras och beslut om den fattas också av två lärare eller andra företrädare för utbildningsanordnaren.
- Bedömningen av gemensamma examensdelar och deras delområden utförs en lärare eller av särskilda skäl någon annan företrädare för utbildningsanordnaren.

Om behörighetsvillkoren för lärare: [Förordning om behörighetsvillkoren för personal inom undervisningsväsendet 986/1998](#) 14§

Allmänt underhåll och tillsyn av fastigheter, 30 kp

Krav på yrkesskicklighet

Den studerande kan

- planera uppgifter som ingår i fastighetsskötsel i ett kundobjekt
- utföra allmänt underhåll och tillsyn av fastigheters inom- och utomhusområden
- bedöma byggnaders allmänna tekniska kondition, funktionalitet och säkerhet
- bedöma ett byggt gårdsområdes funktionsduglighet, ändamålsenlighet och säkerhet
- arbeta i kundservicesituationer och som medlem i en arbetsgemenskap
- beakta arbetarskyddet och kundsäkerheten i sitt arbete
- utvärdera sitt eget arbete.

Bedömning

Den studerande planerar uppgifter som ingår i fastighetsskötsel i ett kundobjekt.

Föremål för bedömningen

Den studerande

Grundexamen inom
rengörings- och
fastighetsservice-
branschen **1.3.2020**

Allmänt underhåll och tillsyn av fastigheter, 30 kp

Krav på yrkesskicklighet

Planering av fastighetsskötseluppgifter i ett kundobjekt

Den studerande

- bekantar sig med det som avtalats i serviceavtalet för kundobjektet, arbetsinstruktionerna och objektets verksamhet
- kontrollerar vilka författningar, föreskrifter och instruktioner som gäller för arbetsuppgiften
- bekantar sig med rutinerna i sin serviceorganisation och i kundobjektet och följer dem
- planerar och schemalägger sitt arbete enligt fastighetsskötselavtalet och instruktionerna
- väljer de arbetsmetoder, redskap och material som ska användas i arbetet.

Skötsel av allmänt underhåll och tillsyn av fastigheten inomhus och utomhus

Den studerande

- använder fastighetens passerkontrollsystem och fastighetstekniska styr- och övervakningssystem som hjälp i sitt arbete
- kontrollerar skicket och säkerheten på ett byggt gårdsområde samt att lekredskapen är funktionsdugliga och säkra
- utför de uppgifter som ingår i renhållningen och underhållet av fastighetens utomhusområden enligt avtalet om fastighetsskötsel

Bedömning

Den studerande

Nöjaktiga 1

- genomför arbetet enligt instruktioner
- arbetar på ett samarbetsvilligt sätt
- behöver i vissa situationer ytterligare instruktioner
- använder grundläggande information som behövs i arbetet
- ändrar sitt arbete utgående från respons

Nöjaktiga 2

- genomför arbetet på eget initiativ och enligt instruktioner
- arbetar på ett samarbetsvilligt och interaktivt sätt
- behöver endast i ett fåtal situationer ytterligare instruktioner
- använder information som behövs i arbetet på ett ändamålsenligt sätt
- ändrar sitt arbete utgående från respons och egna observationer

Goda 3

- genomför arbetshelheten på ett självständigt sätt
- arbetar på ett samarbetsvilligt sätt och tar initiativ i interaktionssituationer
- hanterar vanliga problemlösningssituationer
- använder information som behövs i arbetet på ett mångsidigt sätt
- utvärderar sin prestation på ett realistiskt sätt

Goda 4

- planerar och genomför arbetshelheten på ett självständigt sätt
- arbetar på ett samarbetsvilligt och konstruktivt sätt i

Grundexamen inom
rengörings- och
fastighetsservice-
branschen **1.8.2022**

Nivå för kunnande

Kriterier

Nöjaktiga 1

- känner till rutinerna i sin serviceorganisation och i kundobjektet
- vet vilken betydelse ett avtal om fastighetsskötsel har i skötselarbetet
- planerar och schemalägger sitt arbete under handledning
- väljer arbetsmetod, arbetsredskap och material för att uppnå ett acceptabelt slutresultat, men behöver handledning i nya situationer eller när arbetsmiljön förändras

Nöjaktiga 2

Goda 3

- beaktar i sitt arbete de författningar, föreskrifter och instruktioner som gäller arbetsuppgiften
- meddelar vid behov kunden om missförhållanden som hen upptäckt
- förstår rutinerna i sin serviceorganisation och i kundobjektet och följer dem
- förstår vilken betydelse ett avtal om fastighetsskötsel har i underhållsarbetet
- planerar och schemalägger självständigt sitt arbete enligt instruktionerna
- väljer arbetsmetoder, -redskap och material som är lämpliga i situationen för att uppnå ett acceptabelt slutresultat

Fråga, vi svarar!

- ingeborg.rask@oph.fi
- helena.ohman@oph.fi

- www.utbildningsstyrelsen.fi
- <https://www.oph.fi/sv/utbildning-och-examina/yrkesutbildning>
- <http://nyhetsbrev.oph.fi/> (Beställ på nyhetsbrevet om yrkesutbildning och andra nyhetsbrev från UBS)